

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.11.2015.
COM(2015) 692 final

Limité cabinets
Embargo jusqu'à l'adoption

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o ekonomskoj politici europodručja

{SWD(2015) 700 final}

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o ekonomskoj politici europodručja

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 136. u vezi s člankom 121. stavkom 2.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) Europskog parlamenta i Vijeća br. 1176/2011 od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža², a posebno njezin članak 6. stavak 1.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Gospodarstvo europodručja nastavlja se oporavljati umjerenom brzinom³. Za održavanje i pospješivanje rasta europodručja nužni su trajni naponi u području politika za poticanje uravnotežene prilagodbe u privatnom i javnom sektoru, poboljšanje sposobnosti prilagodbe te jačanje gospodarske konkurentnosti i potencijala rasta u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Stopu rasta usporavaju posljedice nedavne ekonomske i financijske krize, među ostalim i tekuće vanjsko uravnoteženje, visoka razina javnog i privatnog duga, visoka stopa nezaposlenosti te i dalje prisutna strukturna nefleksibilnost na domaćim tržištima rada i proizvoda. Ti čimbenici, zajedno s drugim uskim grlima kao što su nepovoljna poslovna okruženja, neučinkovitosti javne uprave i prepreke pri pristupu financiranju, uzrok su i dalje niskih razina ulaganja.
- (2) Potrebno je pospješiti provedbu ambicioznih strukturnih reformi kojima se povećava produktivnost i potiče potencijal rasta u skladu s političkim prioritetima utvrđenima u Godišnjem pregledu rasta za 2016. za sve države članice EU-a⁴. Budu li se provodile zajednički u svim državama članicama, strukturne reforme mogu donijeti koristi europodručju kao cjelini zahvaljujući pozitivnim učincima prelijevanja, prije svega trgovinskim i financijskim kanalima. Unatoč određenom napretku u reformama za

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

² SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

³ Komisijina jesenska ekonomska prognoza 2015.

⁴ Godišnji pregled rasta za 2016.

povećanje otpornosti tržišta rada, diljem europodručja i dalje se bilježe znatne razlike, posebno u pogledu stope dugoročne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih. Države članice koje su prije krize provele sveobuhvatne reforme u području tržišta rada i socijalne sigurnosti mogle su bolje poduprijeti zapošljavanje i očuvati pravednost tijekom gospodarskog pada. Te reforme obuhvaćaju fleksibilne i pouzdane ugovorne odnose, sveobuhvatne strategije cjeloživotnog učenja, učinkovite aktivne politike tržišta rada i moderne sustave socijalne zaštite. Rezultate bi se mogli dodatno poboljšati smanjenjem poreznog klina na rad, prije svega za osobe s niskim dohotkom, te osiguravanjem pravednih poreznih sustava.

- (3) Odgovarajućim oblikom reformi i njihovom brzom provedbom može se pridonijeti rješavanju problema postojećih i sprječavanju nastanka novih neravnoteža u europodručju. Tematskim raspravama Euroskupine, u okviru kojih bi se veći naglasak stavio na utvrđivanje referentnih mjerila, provedbu najbolje prakse i međusobni pritisak, može se pridonijeti promicanju konvergencije u smjeru najboljih rezultata. Euroskupina bi stoga trebala dodatno unaprijediti tematske rasprave o reformama u ključnim područjima za funkcioniranje EMU-a te redovito pratiti provedbu reformi u državama članicama europodručja i napredak u uklanjanju neravnoteža u kontekstu postupka zbog makroekonomskih neravnoteža.
- (4) Fiskalne politike pitanja su od zajedničkog interesa u ekonomskoj i monetarnoj uniji. Odgovorne nacionalne fiskalne politike koje su usklađene sa zajedničkim fiskalnim pravilima presudne su za osiguravanje održivosti duga i funkcioniranje fiskalnih stabilizatora kojima se ublažavaju šokovi karakteristični za pojedinačne države. Nadalje, s obzirom na učinke prelijevanja među državama članicama europodručja ključno je postići odgovarajući smjer fiskalne politike na razini cijelog europodručja i izbjegavati procikličke fiskalne politike. Za to je neophodno ojačati koordinaciju fiskalnih politika unutar europodručja i pri tome u potpunosti poštovati Pakt o stabilnosti i rastu. U tom kontekstu, očekivani uglavnom neutralan opći smjer fiskalne politike europodručja u 2016. čini se primjerenim s obzirom na sveukupno makroekonomsko okruženje i negativne rizike za rast. Kada je riječ o 2017., s obzirom na prognoze postupnog zatvaranja proizvodnog jaza, fiskalnim bi se politikama trebala uravnotežiti potreba za izbjegavanjem procikličnosti i smanjenjem javnog duga radi obnove fiskalnih rezervi. To bi se trebalo uzeti u obzir pri izradi ažuriranih programa stabilnosti u proljeće 2016., vodeći računa o najnovijim ekonomskim i fiskalnim kretanjima. Elementima fiskalnih strategija i dalje se nedovoljno pridonosi rastu. Kao što je istaknuto u preporukama državama članicama europodručja u ljeto 2015.⁵, države članice trebale bi održavati tematske rasprave o poboljšanju kvalitete i održivosti javnih financija.
- (5) Potrebno je dovršiti uspostavu bankarske unije. Prvo, Direktiva o oporavku i sanaciji banaka mora se do 30. studenoga 2015. u potpunosti prenijeti u nacionalno zakonodavstvo svih 28 država članica. Drugo, potrebno je bez odgode uspostaviti odgovarajuće prijelazne mehanizme financiranja za sanaciju banaka tako da se moguće financijske potrebe od 1. siječnja 2016. financiraju sredstvima Jedinственог фонда за санацију банака. Nadalje, trebalo bi se dogovoriti o fiskalno neutralnom zaštitnom mehanizmu za Jedinствени фонд за санацију банака što prije tijekom prijelaznog razdoblja. Konačno, Komisija je kao dio daljnjeg razvoja bankarske unije

⁵ SL C 272, 18.8.2015., str. 98.

24. studenoga 2015. predložila uspostavu europskog sustava osiguranja depozita za države članice europodručja.⁶

- (6) S obzirom na akomodativnu prirodu monetarne politike uvjeti su na financijskom tržištu unutar europodručja i dalje općenito povoljni. No slabi gospodarski temelji i visoka razina zaduženosti privatnog sektora i dalje negativno utječu na potražnju za bankovnim kreditiranjem, a time i na gospodarski rast. Bankovne bilance i dalje opterećuju visoke razine loših kredita i tako ograničavaju kreditiranje. Različiti i katkada neprimjereni mehanizmi koji se u EU-u primjenjuju u slučaju insolventnosti pridonose sporijem razduživanju privatnog sektora i koče ulaganja.
- (7) Neovisno o nedavnim postignućima u jačanju arhitekture ekonomske i monetarne unije (EMU), mora se i dalje raditi na njezinu dovršetku. U Izvješću petorice predsjednika iz lipnja 2015. utvrđene su mjere za uspostavu EMU-a najkasnije do 2025.⁷ Europska komisija donijela je prvi skup dodatnih prijedloga na temelju izvješća 21. listopada 2015.⁸ Države članice europodručja trebale bi preuzeti zajedničku odgovornost i pravovremeno ostvarivati napredak u provedbi kratkoročnih i srednjoročnih inicijativa u smjeru uspostave ekonomske i monetarne unije. U cilju daljnjeg pospješivanja konvergencije europodručja, prijedlozima su obuhvaćene mjere kojima se jača dimenzija europskog semestra povezana s europodručjem, među ostalim i ranijim objavljivanjem preporuka za europodručje, u cilju utvrđivanja zajedničkih izazova u ranijoj fazi postupka i prikupljanja podataka za izradu preporuka po državama članicama za države članice europodručja, koje se zatim donose u okviru europskog semestra,

OVIME PREPORUČUJE da u 2016. i 2017. države članice europodručja u okviru Euroskupine pojedinačno i zajednički poduzmu sljedeće:

1. Provode politike kojima se podupire oporavak, potiče konvergencija, pospješuje uklanjanje makroekonomskih neravnoteža i poboljšava sposobnost prilagodbe. U tu bi svrhu države članice, osobito one s visokim razinama privatnog i stranog duga, trebale provoditi reforme za povećanje produktivnosti, poticanje zapošljavanja, povećanje konkurentnosti i poboljšanje poslovnog okruženja. Države članice s velikim suficitom tekućeg računa trebale bi prvenstveno provoditi mjere kojima se pridonosi usmjeravanju prekomjerne štednje u domaće gospodarstvo i tako potaknuti domaća ulaganja.
2. Provode reforme koje uključuju i. fleksibilne i pouzdane ugovore o radu kojima se promiču tranzicije tržišta rada i izbjegava stvaranje dvaju razreda tržišta rada; ii. sveobuhvatne strategije cjeloživotnog učenja; iii. učinkovite politike pomoći nezaposlenima za povratak na tržište rada, iv. moderne sustave socijalne zaštite kojima se podupiru oni kojima je pomoć potrebna te osiguravaju poticaji za uključivanje na tržište rada te v. otvorena i konkurentna tržišta proizvoda i usluga. Radi poticanja zapošljavanja, proračunski neutralnim mjerama smanjuju porezni klin na rad, prije svega za osobe s niskim dohotkom.
3. U 2016. zadrže planirani uglavnom neutralan smjer fiskalne politike. Kada je riječ o 2017., smanje razinu javnog duga radi obnove fiskalnih rezervi i pritom izbjegavaju procikličnost, uz potpuno poštovanje Pakta o stabilnosti i rastu. Diferenciraju

⁶ COM(2015) 586 završna verzija, 24.11.2015.

⁷ Dovršetak europske ekonomske i monetarne unije, izvješće Jean-Claudea Junckera u bliskoj suradnji s Donaldom Tuskom, Jeroenom Dijsselbloemom, Marijem Draghijem i Martinom Schulzom.

⁸ http://ec.europa.eu/priorities/economic-monetary-union/docs/single-market-strategy/communication-emu-steps_en.pdf

fiskalne napore svake države članice uzimajući u obzir njihovo pojedinačno stanje s obzirom na zahtjeve iz Pakta o stabilnosti i rastu te njihove potrebe povezane sa stabilizacijom, kao i učinak prelijevanja među državama članicama europodručja. U tu svrhu na vrijeme rasprave o smjeru fiskalne politike europodručja radi izrade i predstavljanja programa stabilnosti i nacrtu proračunskih planova.

4. Omoguće postupno smanjenje loših bankovnih kredita i poboljšaju postupke u slučaju nesolventnosti za poduzeća i kućanstva. Države članice s visokim razinama privatnog duga promiču redovito razduživanje, među ostalim i olakšavanjem rješavanja problema neodrživog privatnog duga.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*